

Procedura rozwoju jakości SOAL (SOAL Qualitätsentwicklung: SOAL-QE)

Przedszkole "**Maimouna**" jest członkiem organizacji patronackiej SOAL – "Sozial- und alternativer Wohlfahrtsverband e.V. "
[SOAL – Socjalne i Alternatywne Stowarzyszenie Pomocy Społecznej].

Członkowie i pracownicy organizacji SOAL, współpracując z naukowcami z zakresu wychowania, pedagogami i psychologami, wypracowali niezależną procedurę rozwoju jakości zorientowaną na procesy edukacyjne dzieci. Dzieci uczą się przede wszystkim przez własne doświadczenia. Szerokie spektrum spostrzeżeń zdobytych w ciągu pierwszych lat życia tworzy podstawę skutecznego uczenia się. Ta edukacja „z pierwszej ręki” wymaga od każdego przedszkola określenia i spełnienia odpowiednich warunków.

Spośród różnych procedur przedszkole "Maimouna" wybrało SOAL-QE i od 2005 r. bierze udział w szkoleniach. Procedura ta jest otwarta na potrzeby dzieci pozostających pod opieką przedszkola, dorastających, często dwujęzycznie, w kulturach swoich rodzin imigranckich. Wspiera ona pracę zespołu Maimouny, mającą na celu zapewnienie dzieciom jak największego wachlarza doświadczeń, wzmocnienie pewności siebie oraz pomoc w dostrzeżeniu swoich mocnych stron i odnalezieniu własnego "ja".

Pocedura ta prowadzi do skuteczniejszego porozumiewania się naszego międzynarodowego zespołu zarówno między sobą, jak i z rodzicami i dziećmi, a także pozwala na systematyczną refleksję nad naszą samooceną i pracą.

Przebieg szkolenia w procedurze SOAL-QE:

SOAL-QE koncentruje się przede wszystkim na potrzebach, zainteresowaniach i życzeniach dzieci. Dorośli zapewniają dzieciom wsparcie w realizacji potrzeb i zainteresowań, nie ograniczając ich wolności. Najpierw wychowawca obserwuje dziecko, aby je ocenić. Prawidłowej obserwacji, która wymaga umiejętności refleksji nad własną osobą, musi się on nauczyć.

Dzięki obserwacji dziecka, uwzględnieniu jego życzeń co do spędzania wolnego czasu oraz refleksji wychowawcy nad własną osobą rozwija się proces komunikacji między dzieckiem, grupą i wychowawcą.

SOAL-QE kieruje się następującymi prawami dziecka:

- Od momentu narodzin dziecko ma prawo do edukacji.
- Dziecko ma prawo do wychowawcy, który analizuje swoje pedagogiczne zachowanie.
- Dziecko ma prawo do wychowawcy, który zastanawia się nad swoimi doświadczeniami życiowymi.

- Dziecko ma prawo do własnych procesów edukacyjnych, zasługujących na uznanie wychowawców nawet, gdy wydają się zagadkowe i obce.
- Dziecko ma prawo do otoczenia, materiałów i tematów, które sprzyjają odkrywczej nauce.
- Dziecko ma prawo do wychowawcy wykazującego pogłębione zainteresowanie poszczególnymi dziedzinami wiedzy.
- Dziecko ma prawo do trwałych procesów edukacyjnych.

SOAL-QE łączy powyższe prawa z rozważeniami nad ich wsparciem ze strony pedagogicznej i stawia je sobie za dydaktyczne wyzwanie. W tym celu zespół pracowników Maimouny przez dwa i pół roku odbywa szkolenie składające się z pięciu modułów:

Moduł 1: Jak się widzę? – wyobrażenie wychowawcy o sobie samym pod kątem pedagogicznym.

Moduł 2: Książka "Ja jako dziecko" – własne doświadczenia edukacyjne.

Moduł 3: Postrzeganie dziecięcych procesów edukacyjnych – obserwacja, dokumentacja, analiza.

Moduł 4: Warunki udanej pracy edukacyjnej – materiały, pomieszczenia, przebieg zajęć.

Moduł 5: Dziedziny edukacji – ruch i zdrowie, kreatywne zajęcia plastyczne, budowanie i majsterkowanie, zabawy tematyczne – odgrywanie różnych ról, wspieranie nauki języków, natura i przyroda, muzyka.

Moduł 1. to próba odpowiedzi na pytanie, co wpływa na pedagogiczne zachowanie wychowawcy. Pogląd wychowawcy na to, jak w idealny sposób chciałby obchodzić się z dziećmi, kształtowany jest zarówno przez jego doświadczenia życiowe, jak i przekonania pedagogiczne. Rzeczywiste postępowanie pokrywa się jednak tylko częściowo z tymi poglądami. Dlatego też, aby regularnie kontrolować swój profesjonalizm, konieczna jest pedagogiczna refleksja nad własnymi działaniami. Praca edukacyjna z dziećmi zależy od współpracy z innymi wychowawcami i rodzicami. Jeśli ta współpraca ma odnieść sukces, musi bazować na systematycznej refleksji nad własnym zachowaniem.

Moduł 2. (książka "Ja jako dziecko") poświęcony jest przeżyciom i doświadczeniom związanym z procesami edukacyjnymi i wychowawczymi, które były udziałem samych wychowawców. Te doświadczenia stanowią podstawę własnego pedagogicznego myślenia. Zmiany w pedagogicznym postępowaniu i myśleniu docierają do sedna tych doświadczeń i muszą zostać do nich dopasowane. Jeśli w swojej pracy edukacyjnej chcę bazować na zasobach, jakimi dysponują dzieci, muszę dowiedzieć się, o czym one myślą i co przeżywają. Dlatego obserwacja wychowawcy musi być wrażliwa na różne sposoby komunikacji, za pomocą których dzieci próbują przekazać coś o sobie i swoim myśleniu.

Z tego też względu **moduł 3.** zajmuje się postrzeganiem procesów edukacyjnych u dzieci. Zadanie wychowawcy polega na intensywnej

obserwacji dziecka (obserwacja postrzegawcza i odkrywczą przez 10 – 20 minut) bez szufladkowania i klasyfikacji. Nie chodzi o to, aby uporządkować posiadaną wiedzę o dziecku, ale o to, aby dowiedzieć się o nim czegoś nowego. Jeśli dzieci uczą się same, a my chcemy im w tym procesie pomóc ("edukacja z pierwszej ręki"), to potrzebują one przede wszystkim środowiska, które wyzwala w nich ciekawość, chęć do pytań i samodzielnego odkrywania świata. Pomieszczenia stanowią tu doskonały punkt wyjściowy. Tam, gdzie dzieci zaczynają zadawać pytania, możemy wskazać im drogę do dalszych procesów edukacyjnych. Potrzebujemy więc modeli dydaktycznych i pomysłów, aby przekształcić nasze obserwacje w ofertę edukacyjną.

Właśnie dlatego **moduł 4.** poświęcony jest wyposażeniu pomieszczeń i pomysłom, które wspierają pracę edukacyjną. Gdy dzieci wypróbują swoje umiejętności i zaciekawione pytają o świat, potrzebują dorosłych, którzy jako kompetentni partnerzy dadzą się wciągnąć w ich działania i sposób myślenia. Oznacza to, że wychowawca musi się specjalizować w określonych dziedzinach edukacji, by w sposób kompetentny móc odpowiedzieć na pytania stawiane przez dzieci. Dlatego też, **moduł 5.** przedstawia różne dziedziny edukacji na kongresie edukacyjnym i zachęca wychowawców, aby wybrali swoją specjalizację.

W **module 6.** pracownicy prezentują zmiany zachodzące w ich przedszkolu. Następnie przedszkole otrzymuje certyfikat jakości, weryfikowany co dwa lata.

Zespół pracowników Maimouny w 2007 i 2009 roku otrzymał certyfikat za rozwój jakości. Nie oznacza to końca rozwoju jakości. Stale pracujemy nad jakością naszej pracy i dostosowujemy ją do szczególnych potrzeb dzieci i rodzin związanych z przedszkolem Maimouna.